

**ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΑΣ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ	5
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ - ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.....	9
ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ & ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.....	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ	9
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΔΙΑΘΗΚΙΚΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΩΝ.....	9
ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ.....	9
ΒΙΒΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΑ	10
ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	10
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΗΣ.....	10
ΕΡΜΗΝΕΙΑ Κ.Δ.....	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.....	11
ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ	11
ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΔ	11
ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ.....	12
Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ.....	12
ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ	12
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.....	13
ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Α': (ΑΠΟ ΤΗΝ ΊΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΙΑ' ΑΙΩΝΑ).....	13
ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Β': (ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΒ' ΑΙΩΝΑ ΕΩΣ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ)....	13
ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ': (ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΕΩΣ ΤΟΝ ΚΑ' ΑΙΩΝΑ)..	14
ΓΕΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ.....	14
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	16
ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΜΟΝΩΝ & ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ	16
ΠΗΓΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	16
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑΤΑ (ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ).....	17
ΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ.....	17
ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ.....	18
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.....	19
ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ	19
ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ 5ο ΩΣ ΤΟΝ 8ο	19
ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ 9ο ΩΣ ΤΟΝ 15ο ΑΙ.....	19
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΧΡΟΝΩΝ ...	20
ΟΜΙΛΗΤΙΚΗ.....	20
ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΑ	20
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	21
ΝΗΠΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ.....	21
ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ.....	22
ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ	23

ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΟΓΜΑΤΩΝ.....	23
ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Α	23
ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Β	23
ΔΥΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ.....	23
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	24
ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ.....	24
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ	25
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ.....	25
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ.....	25
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ, ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	25
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	26
Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ Ι, (ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΠΟ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥΣ)	26
Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ ΙΙ, (ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΠΟ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥΣ).....	26
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	27
ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	28
ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΤΙΚΗ.....	28
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	28
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ.....	28
ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ.....	29
ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.....	29
ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.....	29
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ	30
ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	30
ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ.....	30
ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ.....	31
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΗΓΕΣΙΑ.....	31
ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΚΛΙΣΗ	31
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑ	32
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ.....	33
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΙΜΗΛΙΩΝ.....	33
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ.....	33
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ	33
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ.....	34
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	34
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ.....	35
ΤΑΞΙΣ, ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ	35
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	36
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	36
ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ.....	36
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.....	36
ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ.....	37
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ.....	37

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	38
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	38
ΗΘΙΚΗ.....	39
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	40
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.....	40
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ.....	40
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΒΑΘΟΥΣ.....	40
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	41
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ	41
ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ.....	41
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ.....	42
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ.....	42
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΟΔΗΓΗΤΙΚΗ.....	42
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ.....	43
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	43
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	43
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	44
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ.....	44
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ.....	45
ΑΓΓΛΙΚΑ Ι.....	45
ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ.....	45
ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ	45
ΑΓΓΛΙΚΑ ΙV	45

ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Εισαγωγή στην Κ.Δ.	4	5
2	Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία Α': (Από την Ίδρυση της Εκκλησίας έως και τον ΙΑ αιώνα) (4 + 2 ώρες)	6	5
3	Χριστιανική Αρχαιολογία & Τέχνη	3	3
4	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	3	3
5	Τάξις, Λόγος και Μέλος Α'	6	4
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ</i>	22	20

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Εισαγωγή στην Π.Δ.	4	5
2	Πατρολογία Α': (Εισαγωγή-Γραμματεία και Θεολογία των Πατέρων, Α'-Δ' αιώνες) (κοινό)	5	5
3	Παιδαγωγική	3	3
4	Εισαγωγή στην Φιλοσοφία	3	3
5	Τάξις, Λόγος και Μέλος Β'	6	4
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ</i>	21	20

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Πηγές Εκκλησιαστικής Ιστορίας	2	2
2	Θέματα Θεολογίας της Κ.Δ.	2	2
3	Σύγχρονες Αιρέσεις και Σχίσματα	2	2
4	Επεξεργασία Δεδομένων	3	2
5	Ιστορία Εποχής Κ.Δ.	4	2
6	Φιλοσοφία της Θρησκείας	3	2
7	Ιστορία Εκκλησιών της Χερσονήσου του Αίμου	2	2
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ</i>	18	14
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:	40	34

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Τοπική Εκκλ/κή Ιστορία -Θρησκευτικός Τουρισμός Μονών & Μητροπόλεων	2	2
2	Ελληνική Παλαιογραφία	2	2
3	Φιλοσοφία της Παιδείας	2	2
4	Η Π.Δ. στα βιβλία της Κ.Δ.	2	2
5	Βιβλική Αρχαιολογία & Θεσμολογία	2	2
6	Εκκλησιαστική Εθιμοτυπία	3	2
7	Ασματικές Ακολουθίες	3	2
8	Το Δίκαιο των κληρικών και μοναχών	2	2
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ</i>	18	16
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:	39	36

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Λειτουργική	4	4
2	Πατρολογία Β': (Ε'-Η' αιώνες)	4	4
3	Χριστιανική Αγωγή	2	3
4	Ψυχολογία της Επικοινωνίας	4	4
5	Τάξις, Λόγος και Μέλος Γ'	6	4
	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ	20	19

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Πατρολογία Γ': (Θ'-ΙΕ' αιώνες)	4	4
2	Ιστορία Δογμάτων	4	3
3	Κανονικό Δίκαιο και Εκκλησιαστικό Δίκαιο	4	4
4	Αρχαία Ελληνικά (3 + 2 ώρες Άσκηση στη Γλώσσα)	5	3
5	Τεχνολογίες Συστημάτων Επικοινωνιών (3Θ + 3Εργ)	6	3
	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ	23	17

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Δυτική Θεολογία	3	2
2	Εκκλησία και ατομικά δικαιώματα	2	2
3	Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας	2	2
4	Επιστημονική Μεθοδολογία	2	2
5	Ιστορία προσώπων και γεγονότων των Ευαγγελίων	2	2
6	Ηθική	3	2
	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ	14	12
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:	34	31

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Γενική Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη	3	2
2	Εισαγωγή στην Μουσειολογία	2	2
3	Ιστορία Βιβλικής Ερμηνευτικής	2	2
4	Σύγχρονα φιλοσοφικά ρεύματα	2	2
5	Ψυχολογία του Διαλόγου (1Θ + 2Εργ. εφαρμογή)	3	2
6	Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (Αναστασιματάριο)	2	2
7	Χριστιανική Γραμματεία και Θεολογία των μετά την Άλωση χρόνων	4	2
8	Το Ψαλτήρι των Εβδομήκοντα ως Προσευχητάριο της Εκκλησίας	2	2
	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ	20	16
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:	43	33

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Δογματική Α'	5	5
2	Βυζαντινή Φιλοσοφία	4	4
3	Τελετουργική	4	4
4	Πληροφοριακό Εκκλησιαστικό Σύστημα (3Θ + 3Εργ)	6	3
5	Αγγλικά Ι (3+3)	6	3
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ</i>	25	19

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Εκκλησιαστική Ιστορία της Ελλάδος	4	4
2	Ποιμαντική και Εξομολογητική	6	5
3	Ερμηνεία Κ.Δ.	6	5
4	Αγγλικά ΙΙ (3+3)	6	3
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ</i>	22	17

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Η Ορθόδοξη Εκκλησία στο σύγχρονο κόσμο Ι (κοινό μάθημα Θεολογικών και Ιερατικών Σπουδών Διαχείρισης και Αποκατάστασης Εκκλησιαστικών κειμηλίων διδασκόμενο από μέλος της Ιεράς Συνόδου)	3	2
2	Ψυχολογία της Θρησκείας	3	2
3	Αισθητική της Χριστιανικής Τέχνης	2	2
4	Ιστορική Γεωγραφία της Αγίας Γης	2	2
5	Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (Ειρμολόγιο)	2	2
6	Ποιμαντική Ψυχολογία	2	2
7	Κυριακοδρόμιο	2	2
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ</i>	16	14
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:	41	33

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Θεολογία της Εικόνας	2	2
2	Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (Στιχηράριο)	2	2
3	Θέματα Πατερικής Γραμματείας και Θεολογίας	3	2
4	Γυναικείες Ιεραποστολικές Μορφές	2	2
5	Εκκλησιαστικός Λόγος και Δημόσιος Χώρος	2	2
6	Ενοριακή διοίκηση και οργάνωση	4	2
7	Παιδαγωγική Ψυχολογία - Οδηγητική	3	2
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ</i>	18	14
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:	40	31

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία Β': (Από τον ΙΒ' αιώνα έως την Άλωση)	4	4
2	Αγιολογία - Εορτολογία	4	4
3	Ιστορία Θρησκευμάτων	4	4
4	Ερμηνεία Παλαιοδιαθηκικών Αναγνωσμάτων	6	4
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ</i>	18	16

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Δογματική Β'	6	5
2	Ιεραποστολική	4	4
3	Χριστιανική Ηθική - Βιοηθική	5	4
4	Διακονία του Λόγου	3	3
5	Εισαγωγή στην Επιστήμη Διαχείρισης & Συντήρησης Κειμηλίων	3	3
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ</i>	21	19

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Νηπτική Θεολογία	2	2
2	Ιερατική κλίση	2	2
3	Εκκλησιαστική ομάδα και ηγεσία	2	2
4	Διορθόδοξες, Διαχριστιανικές και Διαθρησκευτικές σχέσεις	2	2
5	Ερμηνεία Θεματογραφίας Πατερικών Κειμένων	3	2
6	Ψυχολογία του Βάθους	2	2
7	Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (Παπαδική)	2	2
8	Αγγλικά ΙΙΙ (3+3) Ορολογία	6	2
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ</i>	21	16
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:</i>	39	32

ΕΠΙΛ	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ECTS
1	Η Ορθόδοξη Εκκλησία στο σύγχρονο κόσμο ΙΙ (κοινό μάθημα Θεολογικών και Ιερατικών Σπουδών -Διαχείρισης και Αποκατάστασης Εκκλησιαστικών κειμηλίων διδασκόμενο από μέλος της Ιεράς Συνόδου)	3	2
2	Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία Γ': (Από την Άλωση έως τον ΚΑ' αιώνα)	3	2
3	Θέματα Κοινωνικής Ψυχολογίας	3	2
4	Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (Μαθηματάριο-Καλοφωνικό Μέλος)	2	2
5	Ψηφιακές Επικοινωνίες (3Θ + 3Εργ)	6	2
6	Αγγλικά ΙV (3+3) Ορολογία	6	2
	<i>ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ</i>	23	12
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ:</i>	44	31

Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων: 38

Σύνολο επιλεγόμενων μαθημάτων: 57

Πιστωτικές μονάδες (ECTS) υποχρεωτικών: **147**

Πιστωτικές μονάδες (ECTS) επιλεγόμενων: **114**

Πιστωτικές μονάδες (ECTS) πτυχιακής εργασίας: **30**

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ - ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ & ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Εισηγητής: κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΣΣΑΚΟΣ - Επίκουρος Καθηγητής ΑΕΑΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Στόχος της Εισαγωγής στην Π.Δ. είναι η εξοικείωση των πρωτοετών φοιτητών με τα βιβλία του Κανόνα της Π.Δ. και των πορισμάτων της σύγχρονης βιβλικής έρευνας για ζητήματα όπως: η ονομασία, η συγγραφή, η χρονολόγηση, η ένταξη στον Κανόνα, και οι μεταφράσεις τους.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΔΙΑΘΗΚΙΚΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΩΝ

Περιεχόμενο του μαθήματος είναι η εξηγητική και η ερμηνευτική προσέγγιση των αναγνωσμάτων από την Π.Δ. που έχουν θέση στην λατρεία της ορθοδόξου Εκκλησίας. Στόχος του μαθήματος είναι η εποπτεία των παλαιοδιαθηκικών αναγνωσμάτων του λειτουργικού έτους (Προφητολόγιον), καθώς και η εκμάθηση εξηγητικών και ερμηνευτικών μεθόδων που θα προσφέρουν τα απαραίτητα εφόδια για την κατανόηση της περικοπής, την σύνδεσή της με την ευαγγελική και την αποστολική περικοπή της εορτής, την αγιογράφηση του ορθοδόξου ναού, καθώς και την αξιοποίησή των δεδομένων αυτών στο κήρυγμα.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος είναι η Ιστορία της Ιουδαϊκής κοινότητας κατά την εποχή του 2ου Ναού. Περιλαμβάνει υλικό από την περσική εποχή, την ελληνιστική εποχή, τα ρωμαϊκά χρόνια έως και την επανάσταση του Μπαρ Κοχμπά. Στόχος είναι η γνωριμία με την μεταιχμαλωσιακή θρησκεία του Ιουδαϊσμού, την κοινότητα γύρω από τον Ναό και την λατρεία καθώς και η επαφή με σημαντικά θεολογικά ζητήματα, όπως η μεσσιακή ελπίδα, η σχέση Ελληνισμού και Ιουδαϊσμού, η μακκαβαϊκή επανάσταση, η απόκρουση ιουδαϊκή γραμματεία της εποχής και κυρίως η Αποκαλυπτική Γραμματεία, εντός του Κανόνα (Δανιήλ), αλλά και εκτός αυτού (Ενώχ, Ιωβηλαία, Διαθήκες των 12

Πατριαρχών κ.α.), η ιουδαϊκή διασπορά στην Μεσόγειο, ο θεσμός της συναγωγής.

ΒΙΒΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΑ

Στόχος είναι η επαφή του φοιτητή με τα ευρήματα και τα πορίσματα του ξεχωριστού κλάδου της Βιβλικής Αρχαιολογίας, με τα οποία διαφωτίζεται η ιστορία, αλλά και η θρησκεία του βιβλικού Ισραήλ. Βασικά θέματα: Ο Ναός του Σολομώντα και ο διάκοσμός του. Η κιβωτός της Διαθήκης. Τα χερουβίμ του Ναού. Τα λατρευτικά είδωλα των εθνών. Οι ταύροι της Βαιθήλ. Οι λατρευτικές λίθινες στήλες. Ο ναός της Αράδ. Ο χάλκινος όφις. Το άγαλμα της Ασερά. Η αρχαία Μεγιδδώ. Η αρχαία Χαζώρ. Η Λαχίς και η ασσυριακή πολιορκία. Ο ναός του Ηρώδη. Η Ιερουσαλήμ της ρωμαϊκής εποχής. Το οικοδομικό έργο του Ηρώδη. Ο τάφος του Ηρώδη. Το φρούριο της Μασάντα. Στόχος της Θεσμολογίας είναι η γνωριμία των φοιτητών με τους θεσμούς και τις τελετουργίες του βιβλικού Ισραήλ, ώστε να γίνει κατανοητή η βιβλική επίδραση στην λειτουργική ζωή της Εκκλησίας ως "νέου Ισραήλ". Κοινωνική οργάνωση. Οικογένεια. Γάμος. Λευρατικός γάμος. Διαζύγιο. Η θέση της γυναίκας. Περιτομή. Ιερείς και Λευίτες. Ο Αρχιερέας. Θυσίες. Εξιλαμός. Το ισραηλιτικό ημερολόγιο. Σάββατο. Εορτές.

ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της γλώσσας και της θεολογίας του Ψαλτηρίου των Εβδομήκοντα, του πρώτου λατρευτικού βιβλίου της Εκκλησίας. Εισαγωγικά. Συγγραφείς. Επιγραφές των Ψαλμών. Συλλογές. Είδη των Ψαλμών. Θεολογία. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται σε Ψαλμούς με ξεχωριστή θέση στην λατρεία, όπως ο 103ος, ο εξάψαλμος, ο 50ος, καθώς και σε Ύμνους και Ψαλμούς με ιδιαίτερη χριστολογική σημασία.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΗΣ

Στόχος είναι η κατανόηση της ιστορικής συνέχειας και η σύνδεση των βιβλικών τόπων με τα προσκνήματα της ορθόδοξης παράδοσης. Ναός της Αναστάσεως. Ιερουσαλήμ και το όρος του Ναού, Γαλιλαία. Ιορδάνης. Χεβρών. Ιστορικές Μονές των Αγίων Τόπων. Υπεριορδανία. Ιερά Μονή Σινά. Πατριαρχία Αλεξανδρείας, & Αντιοχείας. Χάρτης της Μαδαβά. Βυζαντινά Προσκνητάρια.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ Κ.Δ.

Ερμηνεία φιλολογική, ιστορική, θεολογική, κοινωνιολογική, ανθρωπολογική και θρησκευοϊστορική των Ευαγγελίων/Επιστολών της Καινής Διαθήκης από το πρωτότυπο κείμενο. Θα υπάρχει η δυνατότητα ανά περιοδικά χρονικά διαστήματα να είναι διαφορετικό το Ευαγγέλιο/Επιστολές που θα ερμηνεύονται.

Προβλέπεται η διεξαγωγή δύο τουλάχιστον πρακτικών ασκήσεων από τους φοιτητές.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Ιστορία του χειρογράφου και του έντυπου κειμένου της Καινής Διαθήκης. Αρχαίες και νεότερες μεταφράσεις. Κριτική του κειμένου. Ιστορία του κανόνα των βιβλίων της Καινής Διαθήκης. Γλώσσα και ύφος των κειμένων. Εισαγωγή στα επιμέρους βιβλία: το περιεχόμενό τους, ο συγγραφέας, οι αναγνώστες, ο τόπος και ο χρόνος συγγραφής, τα ειδικά θεολογικά χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες του καθενός, η γλώσσα του, η λειτουργική του χρήση και το μήνυμά του για τον σύγχρονο άνθρωπο.

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ

«Κηρυγματική» προσέγγιση αποστολικών περικοπών και ευαγγελικών αναγνωσμάτων του λειτουργικού έτους. Αναγνώσματα των Κυριακών του Ματθαίου και του Λουκά. Εορτολογικά Αναγνώσματα Κυριακών. Σχέση των ιερών αναγνωσμάτων με το εορτολόγιο της ημέρας και με το υμνολογικό περιεχόμενο.

ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΔ

Παρουσίαση βασικών θεολογικών θεμάτων όπως: χριστολογία, πνευματολογία, εσχατολογία, εκκλησιολογία, ανθρωπολογία και ειδικών ηθικο-κοινωνικών ζητημάτων όπως η αγάπη, ο πλούτος και η φτώχεια, η δουλεία, η οικονομία κ.λπ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ

Ερμηνεία και εξήγηση. Η αυθεντία των Γραφών και η θεοπνευστία. Παράδοση και ερμηνεία. Η ερμηνεία των ιερών κειμένων στον ελληνικό και ιουδαϊκό κόσμο. Η ερμηνεία στην αρχαία εκκλησία. Οι Πατέρες της Εκκλησίας ως ερμηνευτές των Γραφών. Ερμηνευτικές Σχολές της Αλεξάνδρειας και της Αντιόχειας. Η ερμηνεία κατά τον Μεσαίωνα και τους νεώτερους χρόνους. Η χρήση νέων μεθόδων στην μελέτη των Αγίων Γραφών. Αφετηριακές αρχές μιας ορθόδοξης ερμηνευτικής.

Το μάθημα περιέχει ανάθεση εργασιών στους φοιτητές και παρουσίασή τους στην τάξη στο τέλος των μαθημάτων.

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Η Παλαιά Διαθήκη ως Γραφή των πρώτων χριστιανών. Η στάση του Ιησού και των συγγραφέων των βιβλίων της Καινής Διαθήκης απέναντι στην Παλαιά Διαθήκη. Ο ρυθμιστικός ρόλος της Παλαιάς Διαθήκης για τις πρωτοχριστιανικές κοινότητες. Η χρήση χωρίων και υπαινιγμών από την Παλαιά Διαθήκη στα βιβλία της Καινής. Η μεσσιανική-χριστολογική ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης. Ο τρόπος εισαγωγής των παραθέσεων και το κείμενο προέλευσής τους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα «κατά γράμμα», «μιδρασικής», «pesher» και «τυπολογικής» παράθεσης χωρίων της Παλαιάς Διαθήκης στην Καινή.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

Σχέση Ιστορίας και Θεολογίας. Ιστορική, κοινωνική και θρησκευτική διαμόρφωση της Παλαιστίνης. Τα ευαγγέλια και η μαρτυρία τους. Η ιστορική πορεία του Ιησού. Οι πηγές (εξωχριστιανικές και πηγές των ευαγγελίων). Τα λόγια και τα έργα του Ιησού. Θεολογία των παραβολών και των θαυμάτων. Πάθος, Ανάσταση, Ανάληψη. Μεσσιανική αυτοσυνειδησία του Ιησού.

Εισηγητής: κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ - Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΕΑΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Α': (ΑΠΟ ΤΗΝ ΊΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΙΑ' ΑΙΩΝΑ)

Η διδασκαλία των ιστορικοθρησκευτικών και κοινωνικών δομών ανάπτυξης του χριστιανισμού κατά την πρώιμη και ύστερη περίοδο μετά την ίδρυση της Εκκλησίας. Κατακόμβες, αίθρια, πρώτοι ναοί, ρυθμοί ναών, θεμελίωση και ανάπτυξη των επιμέρους λειτουργικών τύπων, αποτύπωση της τελετουργίας της πρώιμης και ύστερης περιόδου. Απόστολοι, Προφήτες, Διδάσκαλοι, περιδεύοντες Χαρισματούχοι, Διώκτες αυτοκράτορες, Γνωστικοί χριστιανοί, λοιποί πρώιμοι ή όψιμοι αιρετικοί και η καταπολέμησή τους από τοπικές συνόδους. Βαπτιστήρια Σύμβολα. Οργάνωση της Εκκλησίας και θεσμοθέτηση Όρων και Κανόνων. Οικουμενικές Σύνοδοι και οι σημαντικότερες τοπικές. Ανάπτυξη της ιστορίας και της θεολογίας του Δόγματος. Πατερική Γραμματεία. Η αρχή της συναλληλίας και η Ιουστινιάνεια Reconquista. Α' και Β' Εικονομαχική περίοδος. Σύγκρουση νεωτέρας και πρεσβυτέρας Ρώμης, Η Βυζαντινή Διπλωματία - Ο Φωτισμός των Δυτικών, Νότιων και Ανατολικών Σλάβων. Σύγκρουση παλαιάς και νέας Ρώμης – Το μέγα Σχίσμα. Εξέλιξη της Διοικητικής Οργάνωσης της Εκκλησίας της Ανατολής – Διοικητική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Αιρέσεις και θεολογικές έριδες στην Ανατολή.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Β': (ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΒ' ΑΙΩΝΑ ΕΩΣ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ)

Οργάνωση, θεία λατρεία και Πνευματικός Βίος της Δυτικής Εκκλησίας: Εξέλιξη της διοικητικής οργάνωσης-Σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας στη Δύση- Ο περί περιβολής αγώνας-μερική νίκη του παπισμού-Σταυροφορίες-ανάπτυξη της θείας λατρείας και των θεολογικών γραμμάτων. Παρακμή Παπισμού-θεία λατρεία-Μοναχισμός-Αντίδραση κατά του παπισμού και εμφάνιση των αιρέσεων-θεολογικά γράμματα της Δύσης-πρώιμο στάδιο μετάβασης στον Προτεσταντισμό. Ησυχαστικές έριδες στην Ανατολή. Οι Σχέσεις των Εκκλησιών Ανατολής και Δύσης: Σταυροφορίες-Ενωτικές προσπάθειες από το Σχίσμα μέχρι την Δ' Σταυροφορία (1054-1204). Ενωτικές συζητήσεις στη Νίκαια. Η εκχριστιάνιση των Νοτιοσλάβων και των Ρουμάνων-των δυτικών Σλάβων και των Ούγγρων-των Βόρειων Σλάβων. Ενωτικές προσπάθειες από την Δ' Σταυροφορία μέχρι τη Φερράρα-Φλωρεντία. Σχέσεις προς τις Αρχαίες Ανατολικές Εκκλησίες.

Θεία λατρεία, Μοναχισμός και Πνευματικός βίος της Εκκλησίας της Ανατολής: Ιεροσολυμιτικό Τυπικό-νέα τελετουργική τάξη-Υμνογραφική ανανέωση και σύνθεση των Κανόνων-Εξέλιξη της συχνότητας της θ. Κοινωνίας και της Νηστείας. Η εξέλιξη του χώρου της λατρείας, αρχιτεκτονικοί ρυθμοί, αντιμήνσιο και εγκαινιασμός του ι. ναού. Παιδεία - Θεολογική Γραμματεία. Μόρφωση, Συντήρηση, κανονικά δικαιώματα και περιουσία του κλήρου. Μοναχισμός (κοινοβιακό-ιδιόρρυθμο σύστημα-Στυλίτες), Πατριαρχικά Σταυροπήγια, Κτητορικά Τυπικά και μονές-νέα μοναστικά κέντρα-Άγιο Όρος.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ': (ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΕΩΣ ΤΟΝ ΚΑ' ΑΙΩΝΑ)

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ: Οι σχέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας και της Τουρκικής Πολιτείας- Κανονισμοί και προνομιακό ζήτημα (1860-1923)- Ενδημούσα Σύνοδος και Γεροντισμός-Σχέσεις του Οικουμενικού Πατριάρχη με τους Πατριάρχες της Ανατολής-Προσκυνηματικό και Σιναϊτικό ζήτημα-Στοιχεία της Θείας λατρείας-Αρχιτεκτονικοί τύποι-Παλαιοσημρολογητικό ζήτημα-Η Συμβολή της Εκκλησίας στην Παιδεία του Γένους. Η Αυτοκεφαλία και τα νεώτερα Πατριαρχία-Αυτοκέφαλες και Αυτόνομες Εκκλησίες-Ομολογιακά κείμενα μετά την Αλωση-Θεολογικές έριδες και μικρά σχίσματα.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ: Αναγέννηση, Ανθρωπισμός, Μεταρρύθμιση, Λούθηρος Καλβίνος Ζβίγγλιος και μαθητές τους-Αντιμεταρρύθμιση (Ιγνάτιος Λογιόλα)-Σύνοδος Τριδέντου (1545-1563)-Σύγκρουση Μεταρρύθμισης-Αντιμεταρρύθμισης στη Βόρεια και Κεντρία Ευρώπη-Θεολογικές και Φιλοσοφικές τάσεις της Δύσης-Σχέσεις Εκκλησίας και Κράτους στη Δύση-Η Διοίκηση και Οργάνωση της Δυτικής Εκκλησίας-Α' και Β' Βατικάνεια Σύνοδος-Οργάνωση και θ. λατρεία των Προτεσταντικών Ομολογιών-Η Ρωμαιοκαθολική Γραμματεία των Νεώτερων χρόνων-Σχέσεις Ορθοδόξων με Ρωμαιοκαθολικούς και Προτεστάντες-Εκκλησιαστική Γραμματεία των Νεώτερων χρόνων από τον Μανουήλ Κορίνθιο έως και τον Απόστολο Μακράκη.

ΓΕΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Η διαμόρφωση του νεότερου κόσμου. Οι αυτοκρατορίες Όγιο και Ασάντι. Οι Ευρωπαίοι στην αφρικανική ενδοχώρα. Κατάργηση δουλείας. Η Κίνα των Μαντσού. Οι Βρετανοί στην Ινδία. Η ξλέγερση των Ταϊπίνγκ στην Κίνα. Η παλινόρθωση των Μείτζι στην Ιαπωνία. Η άνοδος της Ρωσίας-η ανάδυση της Πρωσίας. Αμερικανική Επανάσταση-Ισπανοαμερικανικοί πόλεμοι ανεξαρτησίας-

Βορειοαμερικανική επέκταση-αμερικανικός εμφύλιος. Διαφωτισμός - Γαλλική Επανάσταση – Ναπολέον και συνθήκη της Βιέννης – Τζέιμς Κουκ και ευρωπαϊκός εποικισμός της Αυστραλίας της Νέας Ζηλανδίας και των νησιών του Ειρηνικού. Ελληνική Ιστορία-Οργάνωση του Νέου Ελληνισμού - Διοικητικός Βίος-Δημόσια Εκπαίδευση-Ένοπλες διαμαρτυρίες από την Άλωση μέχρι την Επανάσταση-Φιλική Εταιρεία-Το Κίνημα της Ηγεμονίας-Τα πολιτεύματα της Επανάστασης-Χερσαίος και Ναυτικός Αγώνας 1821-22 - Εμφύλιος 1823-24 - Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο-Η Πολιτική των μεγάλων Δυνάμεων-Η Διπλωματία της Επανάστασης-Οι περιπέτειες των ετών 1825-7. Η Επανάσταση από το 1827 μέχρι την Ανεξαρτησία (1830)-Ιωάννης Καποδίστριας-Οι ταραχές των ετών 1831-32 – Τα επαναστατικά κινήματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη – Βιομηχανική Επανάσταση – Η Αντιβασιλεία (1833-35)- Η Βασιλεία του Όθωνα (1835-43), Η περίοδος της Συνταγματικής Μοναρχίας (1843-64), Η πολιτική αστάθεια (1847-1862), Ο απόηχος του Κριμαϊκού πολέμου (1856-64), Η Έξωση του Όθωνα (1862). Το Κρητικό ζήτημα (1821-1905). Ελληνική Οικονομία, Επιστήμες, Τέχνες, Γράμματα και Στοχασμός στην Ελλάδα και τον Κόσμο κατά τον ΙΘ' αιώνα – Ελευθέριος Βενιζέλος - Η Μεγάλη Ιδέα (1880-1909). Το κίνημα στο Γουδί. Η Ελληνική στρατηγική των Βαλκανικών πολέμων – Νέα Κράτη – Αντίσταση στην Αποικιοκρατία-Νοτιοαφρικανική Ένωση και Αιθιοπική Αυτοκρατορία – Διάλυση της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, Παλιστίνη και Σιωνιστικό κίνημα. Κινεζική επανάσταση (1911). Άνοδος της Ιαπωνίας. Κινεζικός εμφύλιος. Ανεξαρτησία Ινδίας. Αμερική-Κίνα-Ιαπωνία-Ρωσία - Α' Παγκόσμιος πόλεμος και Ελληνική στρατηγική - Ρωσική Επανάσταση – Εθνικός Διχασμός – Η Μικρασιατική επιχείρηση-Μουδανιά-Λωζάνη (1919-1922). Η ύφεση στην Αμερική-Το New Deal του Ρούσβελτ-Εξελίξεις στη Λατινική Αμερική. Η ισπανική γρίπη. Η ψήφος των γυναικών. Ρωσικές Επαναστάσεις. Μεσοπόλεμος (1919-1939) και Β' Ελληνική Δημοκρατία (1924-1936) – Η κοινοπολιτεία της Αυστραλίας και η κτήση της Νέας Ζηλανδίας. Το αυταρχικό φαινόμενο (1936-1940). Η άνοδος του ιταλικού και γερμανικού φασισμού. Ο ισπανικός εμφύλιος. Β' Παγκόσμιος πόλεμος, Κατοχή, Αντίσταση, Απελευθέρωση – Ίδρυση του ΟΗΕ - Ο Ελληνικός Εμφύλιος και τα μετεμφυλιακά προβλήματα (1944-1963) – Πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης – Ψυχρός πόλεμος – Η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου - Ο Κυπριακός Αγώνας (1955-1960) - Η Ελλάδα μεταξύ των ετών 1950-1963 (Κυβέρνηση Κ. Καραμανλή 1955-1963, Ένωση Κέντρου Γ. Παπανδρέου 1963-1965), Η εξάρτηση της Ελλάδας από τις ΗΠΑ (1950-1974), Η Ελληνική Δικτατορία (1963-1974) – Το Κυπριακό ζήτημα – Μεταπολίτευση (1974-1989), Διαχείριση του Κυπριακού ζητήματος (1974-1980), Πολιτική διαχείριση των εθνικών θεμάτων από την κυβέρνηση Α. Παπανδρέου (1981-1989). Παράρτημα: Κατάργηση των λαϊκών δημοκρατιών – μεταψυχροπολεμική Ευρώπη – Η πορεία για την Ευρωπαϊκή ενοποίηση (1951-2001) – Επιστημονικές και Τεχνολογικές, = εξελίξεις κατά τον Κ' αιώνα – Γράμματα, Τέχνες, Ποίηση, Πνευματικότητα στην Ελλάδα και τον Κόσμο.

Η Ελλάδα μεταξύ Κ'-ΚΑ' αι.: Το νέο γεωπολιτικό-γεωστρατηγικό σχέδιο, Κυβέρνηση Κ. Μητσοτάκη (1990-1993), Επάνοδος ΠΑΣΟΚ (1993-1996), Κυβέρνηση Κ. Σημίτη (1996-2004).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ιστορική εξέλιξη των θεσμών διοίκησης και ζωής της Εκκλησίας της Ελλάδας από το 50 μ.Χ. έως τις αρχές του Κ' αι. Η διοίκηση της Εκκλησίας της Ελλάδας από το 1914 και εξής, η Πατριαρχική και Συνοδική Πράξη του 1928-Η Συνοδική Πράξη της Δ.Ι.Σ. της Εκκλησίας της Ελλάδας. Η Πνευματική κοινωνική και φιλανθρωπική διακονία της Ελλαδικής Εκκλησίας. Η διοίκηση της Εκκλησίας της Ελλάδας από το 1974 έως το 2000. Το Μακεδονικό ζήτημα έως σήμερα.

ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΜΟΝΩΝ & ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Τοπική ιστορία και ζωή των Μητροπόλεων και Μονών του Ελλαδικού Χώρου, των Μητροπόλεων και Μονών που διαχρονικά σχετίζονται ή συνδέονται με τον Ελλαδικό χώρο και τον Ελληνικό Πολιτισμό. Αναφορά στο Τυπικό και τον βίο της μοναστικής πολιτείας του Αγ. Όρους. Αναφορά σε μονές της Πελοποννήσου (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: Ιστορία της Μονής του Μεγάλου Σπηλαίου, της Ι. Μ. Βουλκάνου κ.λπ.) νησιωτικών συμπλεγμάτων (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: Παναγία της Τήνου – Μονή Κεχροβουνίου, της Στερεάς (Μετέωρα), του Βορειοελλαδικού χώρου (μονές πέριξ της Θεσσαλονίκης) και της Θράκης (Μονές της Θράκης). Ειδικό μάθημα σε σημεία αναφοράς του σύγχρονου Θρησκευτικού Τουρισμού (Πανάγιος Τάφος - Ναός της Αναστάσεως - Πατριαρχείο Αλεξανδρείας - Οικουμενικό Πατριαρχείο-Κωνσταντινούπολη- Ίμβρος-Προύσα-Μ. Ασία κ.λπ.), λοιπά πνευματικά κέντρα του εξωτερικού (Μονές Essex U.K., New Valamo κ.λπ.).

ΠΗΓΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Μελέτη των πηγών της εν γένει Ιστορίας της Εκκλησίας πριν και μετά το Σχίσμα. Ερευνώνται οι πρώιμες Πηγές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας όπως η Καινή αλλά και συγκεκριμένες αναφορές της Παλαιάς Διαθήκης Οι Πατέρες και οι Εκκλησιαστικοί συγγραφείς Ανατολής και Δύσης ως ζωντανοί φορείς της εκκλησιαστικής ιστορικής παράδοσης, οι Βυζαντινοί Εκκλησιαστικοί Ιστορικοί από τον Δ' έως και τον ΙΕ' αι., οι θύραθεν ιστορικοί της Ρωμαϊκής, της πρώιμης

μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου, Εκκλησιαστικοϊστορική προσέγγιση επιγραφών, ευκτήριων κτισμάτων, νομισματικής, Κτητορικά Τυπικά Μονών, Οδοιπορικά, Κρατική Νομοθεσία, Πρακτικά Οικουμενικών Συνόδων και Σύγχρονες πηγές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας: Περιοδικά, διαδίκτυο, σύγχρονη βιβλιογραφία, web-radio, web-tv, blogs, διαδικτυακές ειδήσεις-ενημερώσεις, εκκλησιαστικός τύπος – τηλεόραση κ.λπ.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑΤΑ (ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ)

Η διαχρονική ιστορία της αίρεσης και οι ποικίλες μορφές της. Ο λαϊκοθησκευτικός-ενδοκοινοτικός χαρακτήρας της αίρεσης. Αίρεση και ευσεβισμός-κοινωνικός και πολιτικός προσανατολισμός της αίρεσης (σέκτας). Παλαιότερα παραδείγματα (Τερτυλλιανός, Ενθουσιαστές, Ζηλωτές, Βάλδιοι κ.λπ.) αλλά και σύγχρονα από την Ελλάδα και την Ευρώπη (Καθαροί Β. Ιταλίας κ.λπ.). Ο ενδοκοινοτικός χαρακτήρας και ο εσωτερικός βίος των φερόμενων ως «εκκλησιαστικών» οργανώσεων στην Ελλάδα από τη δικτατορία του Ι. Μεταξά και εξής.

ΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ

Προέλευση, περιεχόμενο και ένταξη των νεώτερων αυτοτελών Ασματικών Ακολουθιών των Αγίων στα παραρτήματα των Μηναίων μικρού σχήματος της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος. Τα νεώτερα Λειμωνάρια και οι επιμελητές έκδοσής τους. «Φυλλάδες»: Προέλευση, Περιεχόμενο, Διάγνωση Εγκυρότητας. Η Συνοδική Επιτροπή Λειτουργικής Αναγεννήσεως. Ακολουθίες αφιερωμένες στη μνήμη τοπικών ή νέων Αγίων για την πανήγυρη αντίστοιχων εκκλησιαστικών συνάξεων.

Ιστορική επισκόπηση της εξέλιξης Κοντακίου-Κανόνων. Εκδόσεις των ΙΕ' έως και ΙΗ' αι. Η συμβολή του λατίνου αρχιεπισκόπου Αθηνών L. Petit στη συγκέντρωση των Ασματικών Ακολουθιών (L. Petit, *Bibliographie des acolouthies grecques*, σειρά: *Subsidia Hagiographica* -16, Bruxelles 1926). Τουρκόφωνες εκδόσεις για τις Τουρκοκρατούμενες περιοχές (F. Halkin, Βουκουρέστι 1948). Ο Σωφρόνιος Ευστρατιάδης και οι βιβλιογραφικές συμπληρώσεις-ενημερώσεις του έως το 1932 (Ευστρατιάδης, «Άγιολογικά. Βιβλιογραφία τῶν ἀκολουθιῶν», Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν 9 (1932) 80-122). Νεώτερες προσθήκες με βάση το έργο του L. Petit (Κ. Χρυσχοϊδης, «Συμβολή εἰς τὴν Βιβλιογραφίαν τῶν ἑλληνικῶν ἀκολουθιῶν τοῦ L. Petit», Ὁ Ἑρμισθὴς 12 (1975) 195-211) και εργασίες που συμπληρώνουν τους ελληνικούς βιβλιογραφικούς πίνακες (Δ. Γκίνη-Β. Μέξα, Φ.

Ηλιού, Φ. Ηλιού-Π. Πολέμη). Η αναθεώρηση των έντυπων Μηναίων από τον Βαρθολομαίο Κουτλουμουσιανό τον Ίμβριο και η προσθήκη νεώτερων ακολουθιών-Οι νέες προτάσεις του Αθανασίου Παπαδοπούλου-Κεραμέως. Η αθηναϊκή έκδοση των Μηναίων του Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανού από τον Αρχιμ. Ιωάννη Μαρτίνο (μετέπειτα Γόρτυνος και Μεγαλουπόλεως). Ο άνευ αποτελέσματος ορισμός της Πατριαρχικής Επιτροπής επί Φωτίου Β' (1932) – Οι προτάσεις του οικονόμου Γεωργίου Ρήγα για την έκδοση σειράς συμπληρωματικών μηναίων όταν υπάρχει «εκκλησιαστική ανάγκη» ή εορτασμός επιχωρίου Αγίου. Τα Κύπρια Μηναία (Λευκωσία 1994-) με τοπικούς Αγίους της Κύπρου. Η Ψηφιακή Νεοελληνική Αγιολογική-Υμνολογική Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Νεώτεροι και σύγχρονοι Υμνογράφοι (Γεράσιμος μοναχός ο Μικραγιαννανίτης, Μητρ. Μηθύμνης Ιάκωβος Μαλλιαρός, Χαράλαμπος Μπούσιας, ιερομόνχ. Αθανάσιος Σιμωνοπετρίτης κ.λπ.). Η ψηφιοποίηση 665 Ασματικών Ακολουθιών της Συλλογής Ντ. Παπαστράτου από τη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Η δράση των γυναικών στην εκκλησιαστική ζωή και ειδικά στην ιεραποστολική πράξη έχει υπάρξει καιρία και δίνει τα κριτήρια και για τη σημερινή στάση απέναντι στο θέμα της γυναικείας παρουσίας. Εξετάζεται το έργο και ο τρόπος (η μέθοδος) γυναικών ιεραποστόλων, ξεκινώντας από την αναστάσιμη μαρτυρία των μυροφόρων και επικεντρώνοντας ιδιαίτερα στις αγίες Μαρία Μαγδαληνή, Μαριάμνη, Θέκλα, Νίνα της Γεωργίας κ.ά., εντοπίζοντας δυναμικά στοιχεία που σήμερα αγνοούνται. Εξετάζεται επίσης και η υπέρ των γυναικών δράση των ιεραποστόλων.

**Εισηγητής: Πρωτοπρ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΡΗΣ - Επίκουρος
Καθηγητής ΑΕΑΑ**

**ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ**

Α 1. Εισαγωγικά στην επιστήμη της Πατρολογίας και τη σημασία της για την Ορθόδοξη Θεολογία. 2. – Έννοια και σημασία και κύρος του πατρός και διδασκάλου. Πατέρες της Εκκλησίας – Οικουμενικοί Διδάσκαλοι – Εκκλησιαστικοί Συγγραφείς. Το πολιτισμικό και πνευματικό πλαίσιο της «εποχής» των Πατέρων: Παιδεία, γλώσσα, φιλοσοφία. Β) ΑΙΩΝΕΣ: 1. Οι Αποστολικοί Πατέρες 2. 3ο αιώνα: Χριστιανικά απόκρυφα, Γνωστικισμός και αντιαιρετικοί θεολόγοι, 3. Αίρεση και Ορθοδοξία κατά τον 4ο αιώνα: Ο Αρειανισμός και οι υπέρμαχοι του δόγματος της Νικαίας. Αθανάσιος Αλεξανδρείας - Οι Καππαδόκες Πατέρες

**ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
5ο ΩΣ ΤΟΝ 8ο**

Διδάσκονται ο βίος, τα έργα και η θεολογία των Πατέρων της Εκκλησίας που έζησαν από τον 5^ο μέχρι και τον 8^ο αιώνα. Παρουσιάζονται εισαγωγικά ιστορικογραμματολογικά στοιχεία για τον κάθε ένα από τους Πατέρες και του έργου τους. Επεξηγούνται και αναλύονται βασικές θεολογικές θέσεις της διδασκαλίας τους.

**ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
9ο ΩΣ ΤΟΝ 15ο ΑΙ.**

Παρουσιάζονται ο βίος, τα συγγράμματα και η διδασκαλία των Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων, που έδρασαν κατά την περίοδο από τον 9^ο μέχρι και τον 15^ο αιώνα, και αντιμετωπίζονται τα σχετικά φιλολογικά και θεολογικά προβλήματα. Πρακτική άσκηση στη χρήση των πηγών της Πατρολογίας με βάση τις κλείδες και τα άλλα βοηθήματα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΧΡΟΝΩΝ

Οικείωση με την Εκκλησιαστική Γραμματεία της Μεταβυζαντινής περιόδου μέχρι σήμερα. Το μάθημα αποβλέπει στην εμπέδωση του βίου, του έργου και της διδασκαλίας των Πατέρων και των Εκκλησιαστικών Συγγραφέων της περιόδου μετά την Άλωση (από το 1453 και εξής) Διδάσκονται ο βίος, τα συγγράμματα και η διδασκαλία των Πατέρων και των Εκκλησιαστικών συγγραφέων που έδρασαν στα μετά την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως χρόνια μέχρι σήμερα. Αντιμετωπίζονται τα σχετικά ιστορικά, φιλολογικά και κυρίως τα θεολογικά προβλήματα ανοίγοντας για την έρευνα νέες προοπτικές και σημαντικές αναθεωρήσεις. Επιχειρείται η εμπεριστατωμένη ανάλυση και ανατομία της σκέψεως των πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων κάτω από την οποία αναπτύχθηκε η θεολογική σκέψη και η εξέλιξή της, σε σύγκριση με τους προγενέστερους πατέρες και εκκλησιαστικούς συγγραφείς.

ΟΜΙΛΗΤΙΚΗ

Εισαγωγή στην Ομιλητική. Έννοια, ονομασία, θέση, χρησιμότητα του μαθήματος. Ιστορία της Ομιλητικής: το αποστολικό κήρυγμα, το κήρυγμα κατά τους Β', Γ', Δ', Ε', ΙΘ' και Κ' αιώνες. Έννοια, σκοπός και μέσα του κηρύγματος. Πηγές και κατανομή της ομιλητικής ύλης. Περιεχόμενο του κηρύγματος (Χριστοκεντρικό, λειτουργικό, προσωπικό, περιστασιακό κ.λπ.). Στοιχεία της διαπραγματεύσεως του κηρύγματος: Εξήγηση, απόδειξη, πάθη, ελατήρια, εφαρμογή. Η μορφή και διάθεση του κηρύγματος: Κατωτέρα ή αναλυτική ομιλία. Ανωτέρα ή συνθετική ομιλία. Λόγος. Το ύφος του κηρύγματος. Έννοια, ιδιότητες, μέθοδος προς διαμόρφωση. Γλώσσα, συγγραφή, εκφώνηση του κηρύγματος. Ο διάκονος του κηρύγματος

ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΑ

Παρουσιάζονται οι πηγές και τα είδη της πρώιμης χριστιανικής και βυζαντινής αγιολογίας βασική αγιολογική ορολογία. Γίνεται διεξοδική αναφορά στους σημαντικότερους συγγραφείς αγιολογικών κειμένων και στους κυριότερους σταθμούς της αγιολογίας της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου. Αναλύονται οι «χοροί» των αγίων, η «παρρησία» και οι πρεσβείες τους προς το Θεό. Προσεγγίζονται θεολογικά τα θαύματα και εξετάζονται οι σχετικές συλλογές. Παρουσιάζεται η θεολογική κατοχύρωση της τιμής των αγίων και των ιερών λειψάνων, καθώς και η ιστορία και η σύγχρονη κανονική πράξη της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την αναγνώριση νέων αγίων. Τέλος, δίνεται ένα

ιστορικό περίγραμμα του εκκλησιαστικού εορτολογίου.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Διδάσκονται ειδικότερα θέματα πατερικής θεολογίας, όπως ανέκυψαν στις υπό εξέταση περιόδους. Παρουσιάζονται οι θέσεις των Πατέρων σε συνάρτηση πάντα με τα ανακύπτοντα ζητήματα.. Επεξηγούνται και αναλύονται βασικές θεολογικές θέσεις της εξετάζεται το πρόβλημα της ερμηνείας της χριστιανικής γραμματείας. Παρουσιάζονται οι μέθοδοι ερμηνείας που επέλεξαν πατέρες και εκκλησιαστικοί συγγραφείς καθώς και τα θέματα που προκύπτουν από τη συνάντηση του πατερικού λόγου με σύγχρονα ζητήματα. Η προσέγγιση γίνεται επί τη βάσει των πατερικών κειμένων τα οποία αναγιγνώσκονται και αναλύονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Σκοπός του μαθήματος είναι η μύηση των φοιτητών στην χριστιανική γραμματεία, στις μεθόδους ιστορικοφιλολογικής της προσέγγισης και της ερμηνευτικής της ανάλυσης. Θέματα: Τό "Χριστοκεντρικό πολίτευμα της Έκκλησίας. Φιλοσοφία Χριστιανική και φιλοσοφία των έξω φιλοσόφων. Τριαδολογικά, Χριστολογικά, Εκκλησιολογικά, Κοσμολογικά και Ανθρωπολογικά.

ΝΗΠΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Παρουσιάζονται οι θέσεις των νηπτικών πατέρων σε συνάρτηση πάντα με τα ανακύπτοντα ζητήματα... Η προσέγγιση γίνεται επί τη βάσει των πατερικών κειμένων τα οποία αναγιγνώσκονται και αναλύονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Σκοπός του μαθήματος είναι η μύηση των φοιτητών στην ησυχαστική θεολογία της θεοπτίας. Αναπτύσσονται θέματα νηπτικών πατέρων όπως η ησυχία, η αδειάλειπτος προσευχή, η μονολόγιστος ευχή, η νήψη, η απάθεια, η μέθοδος προσευχής, η καθαρότητα της καρδιάς, η σωτηρία της ψυχής και του σώματος και τέλος η θέωση και η θέα του ακτίστου φωτός. Επιλέγονται κείμενα των Μ. Αντωνίου, Ευάγριου Ποντικού, Γρηγορίου Νύσσης, Ψευδομακαρίου του Αιγυπτίου, Διαδόχου Φωτικής, Ιωάννου της Κλίμακος, Νικηφόρου ησυχαστή, Συμεών Νέου θεολόγου, Γρηγορίου Παλαμά, Νικοδήμου Αγιορείτου και Σιλουανού.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Οι Πατέρες είναι οι εκφραστές της αληθούς εν Χριστώ ζωής. Η πατερική γραμματεία και θεολογία ερμηνεύοντας την Αγία Γραφή διαμόρφωσαν την εκκλησιαστική Παράδοση και πρακτική. Η πατερική γραμματεία και θεολογία ερμηνεύει το περιεχόμενο της πίστεως και σχετίζεται με το τρίπτυχο Πατέρες-Γραφή-Παράδοση, που αποτελεί το ασφαλές κριτήριο της πνευματικότητας της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ

Εισηγήτρια: κα. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΣΚΑ - Επίκουρη Καθηγήτρια ΑΕΑΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΟΓΜΑΤΩΝ

Η διδασκαλία του μαθήματος καλύπτει την εποχή μέχρι και την τέταρτη οικουμενική σύνοδο, εποχή κατά την οποία αναπτύχθηκαν κυρίως το τριαδολογικό και χριστολογικό δόγμα μέσα από τις περιπέτειες της Εκκλησίας με τις αιρέσεις, όπως ο αρειανισμός και ο νεστοριανισμός. Σαφώς διασφάλιση αποτελούν τα κείμενα της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, όπως και των αποστολικών πατέρων και των απολογητών.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Α

Εισαγωγή στην ακριβή έκθεση του περιεχομένου της ορθόδοξης πίστης. Ερμηνευτικές αρχές και θεολογικές προϋποθέσεις για την έννοια και διαμόρφωση του ορθόδοξου δόγματος. Κατανόηση των βασικών αρχών της θεολογίας/οικονομίας και της χριστολογίας μέσα από τη βιβλική και πατερική παράδοση.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Β

Περαιτέρω ενασχόληση με το χριστολογικό δόγμα της ορθόδοξης πίστης σε αντιπαράθεση με την ανάπτυξή του στη δυτική χριστιανοσύνη (ΡΚαθολικισμός) και ανάπτυξη της εκκλησιολογίας. Συνεπώς συγκρότηση των ορθόδοξων δογμάτων σε αρμονία με την εκκλησιαστική κοινότητα και καθημερινότητα μέσα από τη λειτουργική πράξη αυτής.

ΔΥΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Σύγκριση της δυτικής θεολογικής σκέψης (Καθολικής και Διαμαρτύρησης) με την ορθόδοξη ανατολική, βασικές διαφορές και ομοιότητες μεταξύ των ομολογιών, επιπτώσεις των δογματικών διαφορών στην καθημερινή θεολογική σκέψη και ανάλυση

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Αφορά τη μελέτη συγκεκριμένων εικονογραφικών μοτίβων της εκκλησιαστικής τέχνης, κυρίως θέματα πρωτολογίας και εσχατολογίας, έτσι όπως αυτά παρουσιάζονται ανά τους αιώνες βάσει της εκκλησιαστικής εμπειρίας. Ορίζεται η αισθητική ως βασικό και αναπόσπαστο μέρος του εκκλησιαστικού σώματος και περιγράφεται συστηματικά η θεολογική λειτουργία των μνημείων αυτών. Με άλλα λόγια, γίνεται ανάγνωση των βασικών γραμμών, έχοντας ως γνώμονα την πατερική παράδοση και γίνεται σύγκριση μεταξύ ανατολικών και δυτικών καλλιτεχνικών προτύπων. Κυρίως όμως εστιάζεται η αναγωγή τους σε σύμβολα, δηλωτικά των εκάστοτε θεολογικών, ιδεολογικών, ιστορικοπολιτικών και κοινωνικών καταστάσεων.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Ερμηνευτική προσέγγιση της εικονολογίας έτσι όπως αυτή διαμορφώθηκε από την πρώτη προσέγγιση της εικόνας έως και την 7η Οικουμενική Σύνοδο, όπου πλέον κατοχυρώνεται και συνοδικά. Κυρίως ενασχόληση με τα σχετικά γραφόμενα του αγ. Ιωάννη του Δαμασκηνού και όλες οι προεκτάσεις που προκύπτουν από αυτά, σε μία προσπάθεια να συνδυαστούν και με τη σύγχρονη ορθόδοξη εικόνα.

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ

α. Θεολογία της Ιεραποστολής: Η σχέση της με τη φύση της Εκκλησίας. Βιβλικές καταβολές. Ιεραποστολή, ιστορία και εσχατολογία. Σχέση λατρείας και μαρτυρίας. Η ιεραποστολή ως σάρκωση στο εκάστοτε σήμερα. Μορφές Ιεραποστολής και μοντέλα προσέγγισης των πολιτισμών. Στρεβλώσεις της ιεραποστολής.

β. Η ιεραποστολική πράξη στην ιστορία και σήμερα: Εμβληματικές Ορθόδοξες ιεραποστολές. Η συμβολή των Ορθοδόξων στον οικουμενικό ιεραποστολικό προβληματισμό. Η μετατόπιση της δημογραφικής πλειονότητας του Χριστιανισμού από τον δυτικό στον Τρίτο Κόσμο. Η σημερινή Αφρική και Άπω Ανατολή. Η «ανάστροφη ιεραποστολή» του χριστιανικού Τρίτου Κόσμου προς την Ευρώπη.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το μάθημα γνωρίζει στους φοιτητές μεγάλες θρησκευτικές παραδόσεις και οπτικές, οι οποίες και συνθέτουν τον κόσμο μας σήμερα. Η μελέτη των θρησκειών γίνεται μέσα από την ιστορική διαδρομή τους, με εξέταση των διδασκαλιών, ιερών τους βιβλίων, συμβόλων, λατρείας και ηθικής τους, και σε διάλογο με τη χριστιανική πίστη. Τα θρησκευόμενα αδρομερώς κατατάσσονται σε δύο ομοταξίες:

α. Ισλάμ, Αρχαία Ελληνική θρησκεία, Ιουδαϊσμός, Αφρικανικά θρησκευόμενα.

β. Θρησκείες της Άπω Ανατολής: Ινδουισμός, Βουδισμός, Ταοϊσμός.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ, ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Ιστορία και σκέψεις σχετικά με την οικουμενική κίνηση. Ενημέρωση των φοιτητών για τις τρέχουσες εξελίξεις της οικουμενικής κίνησης και των προβλημάτων, με ταυτόχρονη ανάλυση βάσει των αρχών της ορθόδοξης πίστης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ

Αφορά τη σύγχρονη αντιδικία, αν η θέση της θρησκείας βρίσκεται στην ιδιωτική σφαίρα ή (όπως υποστηρίζει σήμερα πλειάδα διανοητών, όπως οι John Rawls και Jürgen Habermas) στον δημόσιο χώρο. Η παρουσία στον δημόσιο χώρο είναι αυτό που υποστηρίζει η όλη φυσιογνωμία της Εκκλησίας και της θεολογίας της, η οποία οφείλει να αρθρώνεται και να παίρνει θέση στα ζητήματα του κοινού βίου, κι έτσι να επιτελεί μια «πολιτική» λειτουργία (με ευρεία έννοια), «μεταφράζοντας» την πίστη της στο κοινό γλωσσάρι και στα εννοιολογικά εργαλεία των συγχρόνων κοινωνιών.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ I, (διδασκαλία από Συνοδικούς)

Σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ορθόδοξη Εκκλησία τόσο σε τοπικό όσο και παγκόσμιο περιβάλλον όπως συγκρούσεις, προσφυγικό, ανθρώπινα δικαιώματα, ανθρωπιστική κρίση και προσηλυτισμός από ακραίες θρησκευτικές ομάδες. Ο τονισμός της αξίας του ανθρωπίνου προσώπου στη σύγχρονη πραγματικότητα μέσα από την αποστολή της Ορθόδοξης Εκκλησίας ως μαρτυρία αγάπης και διακονίας προς τον εμπερίστατο συνάνθρωπο. Πως η Ορθόδοξη Εκκλησία καλείται να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις και να συμβάλει στην επικράτηση της ειρήνης μεταξύ των λαών, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και άρση των φυλετικών διακρίσεων σε ένα κόσμο καταλλαγής, βάση της Ορθόδοξης Πνευματικής Παράδοσης (και με Ποιμαντικές προσεγγίσεις).

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ II, (διδασκαλία από Συνοδικούς)

Η μαρτυρία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο. Η πρόκληση της εκκοσμίκευσης ιδιαίτερα για τους νέους με την κατάχρηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και νέων τεχνολογιών. Θέματα που απασχολούν την σύγχρονη οικογένεια και τους πιστούς ευρύτερα και τρόποι αντιμετώπισης από την τοπική Εκκλησία. Το γεγονός των πολυπολιτισμικών κοινωνιών. Βάση των παραπάνω προκλήσεων, ανάπτυξη των δυνατοτήτων και μέσων για τον ευαγγελισμό και επανευαγγελισμό του σύγχρονου κόσμου σύμφωνα με την Ορθόδοξη Παράδοση (και με Ποιμαντικές προσεγγίσεις).

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Το μάθημα «Εκκλησία και ατομικά δικαιώματα» στοχεύει στη μελέτη ζητημάτων συγκρούσεως συνταγματικώς θεμελιωμένων ατομικών δικαιωμάτων και επιταγών της Εκκλησίας προς τα μέλη της. Περιλαμβάνει εκτενή ανάλυση των ατομικών δικαιωμάτων με αναφορά στα σημαντικότερα εθνικά και διεθνή νομοθετήματα που τα προστατεύουν. Ακολούθως περιγράφεται η έννοια της ελευθερίας στην ορθόδοξη Εκκλησία και ειδικές περιπτώσεις οικειοθελούς και καταχρηστικής υποχώρησης των ατομικών δικαιωμάτων έναντι της συμμετοχής στο σώμα της Εκκλησίας.

Εισηγητής: Πρωτοπρ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΡΜΟΣ - Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΕΑΑ

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΤΙΚΗ

Θεωρία και πράξη της Ποιμαντικής, το πρότυπο του Χριστού- Καλού Ποιμένα. Βιβλική και Πατερική ποιμαντική. Προσόντα του ποιμένα, προετοιμασία και επιμόρφωση. Σχέση της Ποιμαντικής με τη διοίκηση. Αγροτική-αστική κοινωνία, προνεωτερικά-νεωτερικά-μετανεωτερικά στοιχεία στο ποίμνιο. Ποιμαντική στα πλαίσια της Λατρείας και των εορτών. Ποιμαντική ειδικών ηλικιών και καταστάσεων της ζωής (νέοι, οικογένεια, ασθενείς και ανάπηροι, πενθούντες, περιθώριο, ανεκκλησίαστοι, μετακινούμενοι, αντιαρετική ποιμαντική). Ποιμαντική συμφιλίωσης, ποιμαντική συγκεκριμένων θρησκευτικών τύπων. Ανανέωση ποιμαντικών μεθόδων. Ποιμαντική του ποιμένα. Αμαρτία και πάθη. Θεολογία και ψυχολογία της μετανοίας. Τυπολογία εξομολογουμένων. Ψυχολογικές προϋποθέσεις πνευματικού. Επιτίμια και εξατομίκευση.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Κατήχηση στην αρχαία Εκκλησία, μεταγενέστερη ιστορική εξέλιξη, ανάδυση των κατηχητικών σχολείων και του μαθήματος των Θρησκευτικών κατά τον εικοστό αιώνα. Προβληματισμοί για νηπιοβαπτισμό και ανάδοχο. Στοιχεία της ψυχολογίας παιδιού και εφήβου τα οποία επηρεάζουν και επηρεάζονται από την μετάδοση της πίστης. Κοινωνία του θεάματος και η επίδρασή της στην χριστιανική διαμόρφωση παιδιών και νέων. Προσαρμογή της διδαχής στην ηλικία και στην κουλτούρα. Διαπροσωπική σχέση κατηχητή/θεολόγου/γονέα και παιδιού/εφήβου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ

Η Εκκλησία ως λατρεύουσα κοινότητα. Βαθμιαία διαμόρφωση της χριστιανικής λατρείας, εβραϊκές επιδράσεις. Δομή και θεολογία της Θείας Λειτουργίας, θεολογικές συντεταγμένες της Λειτουργίας των πέντε πρώτων αιώνων, μεταγενέστερες μεταβολές. Ιστορία και σύγκριση ασματικού και μοναχικού τυπικού. Μυστήρια (Βάπτισμα, Χρίσμα, Γάμος, Ευχέλαιο) και άλλες

ακολουθίες (νυχθημέρου, Μέγας και Μικρός Αγιασμός, μοναχικό σχήμα, περιστατικές ακολουθίες, νεκρώσιμη-μνημόσυνα, εξορκισμοί). Χειροτονίες, εξέλιξη αμφίων και οφφικίων. Μέρη του Ναού. Εορτολόγιο κινητό και ακίνητο, ακολουθίες Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Η Αγία Γραφή στη λατρεία. Λειτουργική ανανέωση, η έννοια της παράδοσης στην λατρεία. Η θέση των λαϊκών στη λατρεία. Σχέση ευχαριστίας και άσκησης. Η έννοια της ογδόης ημέρας. Η λατρεία έναντι του διαβόλου. Μετάφραση της λατρείας.

ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ

Η έννοια των όρων Τελετουργική, Λειτουργική, Λατρεία, και Θεολογία της Λατρείας. Βαθμιαία διαμόρφωση της χριστιανικής λατρείας, εβραϊκές επιδράσεις. Δομή και θεολογία της Θείας Λειτουργίας, των πέντε πρώτων αιώνων, μεταγενέστερες μεταβολές. Ιστορία και σύγκριση ασματικού και μοναχικού τυπικού. Μυστήρια (Βάπτισμα, Χρίσμα, Γάμος, Ευχέλαιο) και άλλες ακολουθίες (νυχθημέρου, Μέγας και Μικρός Αγιασμός, μοναχικό σχήμα, περιστατικές ακολουθίες, νεκρώσιμη-μνημόσυνα). Πρακτική των μυστηρίων και ακολουθιών με τον ορθό τρόπο και κατανόηση των τελετουργικών διατάξεων με παράλληλη θεολογική ερμηνεία της λατρείας.

ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Εισαγωγή στην Ομιλητική. Έννοια, ονομασία, θέση, χρησιμότητα του μαθήματος. Ιστορία της Ομιλητικής: το αποστολικό κήρυγμα, το κήρυγμα κατά τους Β', Γ', Δ', Ε', ΙΘ' και Κ' αιώνες. Έννοια, σκοπός και μέσα του κηρύγματος. Πηγές και κατανομή της ομιλητικής ύλης. Περιεχόμενο του κηρύγματος (Χριστοκεντρικό, λειτουργικό, προσωπικό, περιστασιακό κ.λπ.). Στοιχεία της διαπραγματεύσεως του κηρύγματος: Εξήγηση, απόδειξη, πάθη, ελατήρια, εφαρμογή. Η μορφή και διάθεση του κηρύγματος: Κατωτέρα ή αναλυτική ομιλία. Ανωτέρα ή συνθετική ομιλία. Λόγος. Το ύφος του κηρύγματος. Έννοια, ιδιότητες, μέθοδος προς διαμόρφωση. Γλώσσα, συγγραφή, εκφώνηση του κηρύγματος. Ο διάκονος του κηρύγματος

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Ιστορία του κλάδου στη Δύση, διαφορές με Ορθόδοξη Εκκλησία. Η έννοια της ψυχής στην Θεολογία και στην Ψυχολογία, σχέση μεταξύ οντολογικού-πνευματικού και ψυχολογικού στοιχείου. Σημασία ασυνειδήτου στη

θρησκευτικότητα. Ψυχική σύγκρουση και λύση της. Θρησκευτική μεταστροφή. Κριτήρια υγιούς θρησκευτικότητας, παθολογικές μορφές θρησκευτικότητας και θρησκευτικής εμπειρίας. Βιβλικά ψυχολογικά αρχέτυπα. Μετασχηματισμοί της ενοχής. Ψυχολογικές αρχές ποιμαντικού διαλόγου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Περιεχόμενο της χριστιανικής ηθικής, διάκριση από το νομικισμό, οντολογική σημασία των εντολών του Χριστού. Διαφορά χριστιανικής συμπεριφοράς και χριστοειδούς ήθους. Προβληματισμοί της χριστιανικής ηθικής σε ζητήματα όπως: αγάπη, κοινωνικότητα, δικαιοσύνη, ελευθερία, συγχώρηση, ειρήνη, πόνος, χρήμα, ανθρώπινα δικαιώματα, περιβάλλον, εθνικισμός, ρατσισμός, πολιτική εξουσία, έρωτας, τεκνογονία, άμβλωση. Το χριστοειδές ήθος υλοποιούμενο μέσα στην ποικιλία των ανθρωπίνων καταστάσεων σύμφωνα με το ποιμαντικό πρόταγμα. Ιδιαίτερα ζητήματα που ανακύπτουν από την πρόοδο της ιατρικής τεχνολογίας (υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, γενετική μηχανική, κλωνοποίηση, ευθανασία, μεταμοσχεύσεις), για τα οποία απαιτείται ο συνδυασμός θεολογικών αρχών και εξατομίκευσης.

ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

α. Το Κανονικό δίκαιο εξετάζει τους ιερούς κανόνες, ήτοι τη σημασία τους για τη ζωή της Εκκλησίας, τον τρόπο θέσπισής τους, τη συνάφεια διατύπωσής τους, την ερμηνεία τους και την ισχύ τους στην εκκλησιαστική πορεία. Προσεγγίζονται ενδεικτικά οι κανονικές ρυθμίσεις για συγκεκριμένα ζητήματα (συνοδικότητα, μυστήρια, κοινωνική ηθική κ.ά.).

β. Το Εκκλησιαστικό Δίκαιο εξετάζει τους κανόνες δικαίου που θεσπίζει η πολιτεία (Σύνταγμα, Καταστατικό Χάρτη ως νόμο του κράτους κλπ.), για να ρυθμιστούν εκκλησιαστικά ζητήματα: Σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας, θρησκευτική ελευθερία, διοίκηση του ΝΠΔΔ της Εκκλησίας, διοίκηση των ενοριών, ρυθμίσεις για τις τάξεις των μελών της Εκκλησίας (κληρικών, λαϊκών, μοναχών).

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

Το μάθημα "Το δίκαιο των κληρικών και μοναχών" εξετάζει ζητήματα διακριτής νομικής μεταχείρισης των κληρικών και μοναχών, έναντι των λοιπών πολιτών, ακριβώς λόγω της ιδιότητάς τους ως κληρικών ή μοναχών. Ακολουθώντας τη

συστηματική διάκριση του δικαίου σε κλάδους παρουσιάζονται οι διακρίσεις υπέρ ή εις βάρος των κληρικών και μοναχών με παράλληλη αναφορά στις αντίστοιχες ρυθμίσεις του κανονικού δικαίου.

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Το μάθημα "Ενοριακή διοίκηση και οργάνωση" στοχεύει στη δημιουργία στελεχών της ενοριακής εκκλησιαστικής διοίκησης, τα οποία θα έχουν κατακτήσει το αναγκαίο θεωρητικό υπόβαθρο για την οργάνωση και διοίκηση των ενοριών. Οι ενορίες ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου κινούνται εντός ενός πολύ διευρυσμένου πλέγματος δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Η ικανή διοίκησή τους απαιτεί εποπτική γνώση των θεσμών διοικήσεως της Εκκλησίας και στοιχειωδών εννοιών του δικαίου εν γένει, αλλά λεπτομερή γνώση των κανόνων δικαίου που αφορούν ειδικώς στην ενοριακή διοίκηση.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΗΓΕΣΙΑ

Συνειδητά και ασυνειδητά 'δυναμικά' των διαφόρων τύπων ηγεσίας σε όλα τα επίπεδα εκκλησιαστικής ζωής και οργάνωσης. Ψυχολογία και ψυχοπαθολογία των εκκλησιαστικών ομάδων και του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί η επικοινωνία εντός του εκκλησιαστικού οργανισμού και στη σχέση του με τον κόσμο. Στόχος του μαθήματος είναι να διατυπωθούν αρχές και τρόποι ποιμαντικής των μελλοντικών κληρικών-ηγέτων, αλλά και διάγνωσης των ασυνειδητών πλευρών των ενδοεκκλησιαστικών διαπροσωπικών και διομαδικών σχέσεων.

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΚΛΙΣΗ

Σχέση μεταξύ κλίσης και κλήσης. Συνειδητές και ασυνειδητές διεργασίες οι οποίες συντελούν στη διαμόρφωση ιερατικής κλίσης. Κριτήρια για την διάκριση της υγιούς από τη νοσηρή κλίση. Πατερική θεώρηση της ιερατικής κλίσης, ποιμαντική φροντίδα της. Η συμβολή της ψυχολογίας, η εμπειρία των ετεροδόξων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑ

Πρόκειται για το μάθημα το οποίο ασχολείται με την καθιερωμένη (μέσω του μακροαίωνα εκκλησιαστικού έθους ή μέσω Πατριαρχικών, Αρχιεπισκοπικών ή Συνοδικών Εγκυκλίων), Τάξη (λατρευτική και κυρίως εξωλατρευτική) και Εθιμοτυπία της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία διέπει της σχέσεις αυτής εσωτερικώς, αλλά και με το σύνολο των λοιπών εκκλησιαστικών, πολιτικών και κοινωνικών αρχών και φορέων. Παρουσιάζει, επίσης, τη δομή και διάρθρωση, τις αρμοδιότητες και τις δράσεις του Γραφείου Εκκλησιαστικής Εθιμοτυπίας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

**Εισηγητής: κ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΠΑΠΑΡΙΔΗΣ - Αναπληρωτής Καθηγητής
ΑΕΑΑ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΙΜΗΛΙΩΝ

Η έννοια του μνημείου και του πολιτιστικού αγαθού. Αξιολόγηση και καθορισμός χειρισμού του μνημείου. Τα κειμήλια ως έκφραση της ευχαριστιακής κοινότητας. Έννοια, περιεχόμενο και σκοπός της διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενέργειες διαχείρισης. Η ιστορική εξέλιξη της συντήρησης. Η συντήρηση σύμφωνα με το αίτημα της ιστορικότητας και το αίτημα της αισθητικής. Η ανίχνευση των αιτιών και των μηχανισμών φθοράς. Ορολογία και δεοντολογία επεμβάσεων προστασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ

Το Μουσείο ως θεσμός στο χρόνο και στο χώρο. Ο ορισμός, τα είδη και οι σκοποί του μουσείου σύμφωνα με τις επιταγές της Νέας Μουσειολογίας. Η επικοινωνιακή πολιτική του μουσείου. Μουσείο και κοινό. Δομικά ζητήματα στη διεξαγωγή της μουσειοπαιδαγωγικής. Η έννοια της έκθεσης. Μουσειολογία και μουσειογραφία. Εισαγωγή στην προληπτική συντήρηση. Το μουσείο ως λειτουργική μονάδα. Αρχιτεκτονική και μουσείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η προέλευση και η παγίωση της Ελληνικής γραφής. Η έκταση, τα όρια και οι συγγενικές επιστήμες της ελλην. παλαιογραφίας. Οι επιφάνειες, τα υλικά και τα όργανα γραφής. Η εξέλιξη της μορφής του χειρογράφου. Τα περιστατικά συγγραφής, οι απαιτήσεις της αντιγραφής και η χρονολόγηση των χειρογράφων. Οι τύποι, οι ιδιαιτερότητες και η ανάγνωση της μεγαλογράμματης και της μικρογράμματης ελληνικής γραφής.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Οι απαρχές της τέχνης και της αρχαιολογίας. Θρησκεία και τέχνη. Καταγωγή, διαμόρφωση και περιοδολόγηση της χριστιανικής τέχνης. Η χριστ. αρχαιολογία ως επιστήμη. Πηγές και βοηθήματα. Ο χαρακτήρας της χριστ. τέχνης. Εκκλησία και τέχνη ως τον 4ο αι. Η τέχνη της Παλαιοχριστιανικής περιόδου. Ζωγραφική, γλυπτική, μικροτεχνία. Μορφολογία και αισθητική των έργων. Η τυπολογία των ταφικών μνημείων, οι κατ' οίκον εκκλησίες και η αρχιτεκτονική εκκλησιαστική ως το τέλος του 6ου αι. Τυπολογία, λειτουργικές κατασκευές και υλικά δόμησης των λατρευτικών κτισμάτων.

Η εκκλησιαστική αρχιτεκτονική της Πρωτοβυζαντινής περιόδου. Κύρια χαρακτηριστικά και μνημεία. Οι "Σκοτεινοί χρόνοι". Τέχνη και Εικονομαχία. Η εκκλ. αρχιτεκτονική της Μεσοβυζαντινής περιόδου. Η παγίωση του "Εγγεγραμμένου σταυροειδούς με τρούλο" ναού. Η "Μακεδονική αναγέννηση". Τοιχογραφίες, ψηφιδωτά, φορητές εικόνες και έργα μικροτεχνίας. Οι εικονογραφικοί κύκλοι στη διακόσμηση των ναών. Υστεροβυζαντινή περίοδος. Η "Παλαιολογία αναγέννηση".

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα μνεί τους φοιτητές στην τεχνική συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας, από την έρευνα, την αναζήτηση και τη συγκέντρωση υλικού, μέχρι τη δομή και την αποτύπωση των υποσημειώσεων και της Βιβλιογραφίας (πηγών και βοηθημάτων). Εξοικειώνει με τα είδη δημοσιεύσεων (μονογραφίες, άρθρα σε περιοδικά, κείμενα σε συλλογικούς τόμους, λήμματα σε εγκυκλοπαίδειες, αναρτήσεις στο διαδίκτυο) και με τους τρόπους παραπομπής σ' αυτά, ελληνικά και ξενόγλωσσα.

Εισηγητής: κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ - Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΕΑΑ

ΤΑΞΙΣ, ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ

Διδασκαλία των βασικών στοιχείων θεωρίας και πράξεως της Ψαλτικής Τέχνης μέσω μίας ταχυρρυθμού μεθόδου, η οποία οδηγεί στην άμεση δεξιότητα «εκ πρώτης όψεως αναγνώσεως» εκκλησιαστικών μουσικών κειμένων. Η μέθοδος θεμελιώνεται, αφενός, στην από αιώνων διδακτική παράδοση της λατρευτικής μουσικής, αφετέρου, στα πορίσματα της σύγχρονης επιστήμης της Βυζαντινής Μουσικολογίας. Εν τούτοις, βασικές πτυχές του μαθήματος είναι α) η ορθόδοξος θεολογία των Πατέρων της Εκκλησίας περί Ψαλμωδίας και προσευχής β) η τυπικολογική, τελετουργιολογική και υμνολογική θεώρηση της Ψαλτικής Τέχνης εντός του λατρευτικού πλαισίου της ορθόδοξου παραδόσεως και γ) η οντολογία της Ψαλμωδίας μετά των επιμέρους στοιχείων αυτής, δηλαδή, της εμμελούς αναγνώσεως Ψαλμών και Ευχών, της εμμελούς απαγγελίας εκφωνήσεων, δεήσεων και αποστολικών ή ευαγγελικών περικοπών, του ισοκρατήματος, του κανοναρχήματος, ακόμη και της στάσεως-κινήσεως του ιεροψάλτου στο ιερό Αναλογείο (πραγματοποίηση του σημείου του Τιμίου Σταυρού, μικρών και μεγάλων μετανοιών, άνοδος και κατάβαση από το στασίδιο, τοποθέτηση ή αφαίρεση του καλπακίου κ.τ.ό.).

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Εισηγητής: κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΝΤΖΑΝΑΣ – Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΕΑΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Εισαγωγή στη μεθοδολογία της φιλοσοφικής σκέψης και των θεμελιωδών προβλημάτων της φιλοσοφίας. Ανάλυση και οριοθέτηση των κλάδων της φιλοσοφίας, της οντολογίας, της μεταφυσικής, της ηθικής. Αναζήτηση της εξήγησης φιλοσοφικών ερωτημάτων που αφορούν στο γνωσιολογικό, στο μεταφυσικό και στο ηθικό πρόβλημα. Ειδική εξέταση φιλοσοφικών ζητημάτων που αφορούν στη σχέση αισθητού και νοητού, ύλης και νου, στο ζήτημα της αλήθειας, της ύπαρξης, της φιλοσοφίας του νου, της ζωής, της ελευθερίας της βούλησης, της πίστης και της ελπίδας, στο πρόβλημα του θανάτου και στο πρόβλημα της θεοδικίας. Σκοπός η μύηση στη φιλοσοφική κριτική σκέψη και η αναζήτηση της συνάφειας με το θεολογικό στοχασμό.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ιστορική παρουσίαση, συστηματική εξέλιξη και περιοδολόγηση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας. Εννοιολογική προσέγγιση των αρχαίων ελληνικών φιλοσοφικών ρευμάτων, συστηματική παρουσίαση και εντρύφηση στους εκπροσώπους των αρχαίων φιλοσοφικών θεωριών. Ανάλυση των περιόδων, των ρευμάτων, των Σχολών και των εποχών του αρχαίου ελληνικού στοχασμού. Συσχετική αναζήτηση της εξέλιξης της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής σκέψης και της σχέσης της με τη βυζαντινή – μεσαιωνική και σύγχρονη φιλοσοφική σκέψη. Ανάλυση της ιστορικής γένεσης των αρχαίων φιλοσοφικών ζητημάτων που αφορούν στη γνώση, στο λόγο, στην ουσία, στην αλήθεια. Σκοπός η κατανόηση της συνάρτησης και της μεταλαμπάδευσης της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής σκέψης στο γενικότερο φιλοσοφικό χωροχρονικό πλαίσιο.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Πραγμάτευση του πλαισίου ευόδωσης της Βυζαντινής φιλοσοφικής σκέψης και της Χριστιανικής και Πατερικής θεώρησης της φιλοσοφίας. Διερεύνηση της σχέσης της Βυζαντινής φιλοσοφίας με την αρχαία ελληνική φιλοσοφία και με τη Θεολογία. Περιοδολόγηση των σπουδαιότερων ρευμάτων της

Βυζαντινής σκέψης. Απολογητές, Σχολές Αντιοχείας και Αλεξανδρείας, Πατέρες της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Η επίδραση της αρχαιοελληνικής σκέψης στην αποδειξιμότητα των δογμάτων της βυζαντινής φιλοσοφικής – θεολογικής επιχειρηματολογίας. Βυζαντινή Μεταφυσική. Ανάλυση των κύριων μεταφυσικών εννοιών φύση- ουσία, πρόσωπο, υπόσταση. Καταφατική και αποφατική μέθοδος. Βυζαντινή οντολογία – ανθρωπολογία - ψυχολογία – πολιτική. Σύγκριση της Ανατολικής Βυζαντινής και της Δυτικής Μεσαιωνικής σκέψης. Σχολαστικισμός. Η έξοδος των βυζαντινών λογίων στη Δύση τον 14ο και 15ο αι. Σκοπός η επισήμανση της σχέσης της Βυζαντινής Μεταφυσικής με την οντολογία, την ηθική, την ανθρωπολογία, το Σχολαστικισμό καθώς και σύγκριση με τη σκέψη του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης.

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

Εξέταση των σύγχρονων φιλοσοφικών θεωρήσεων και τάσεων καθώς και της συνάρτησής τους με την αρχαία ελληνική φιλοσοφική ή ακόμη και με τη βυζαντινή σκέψη. Διερεύνηση των καταστατικών αρχών του σύγχρονου φιλοσοφικού στοχασμού και των σύγχρονων φιλοσοφικών ρευμάτων. Κριτική θεωρία, σύγχρονα ηθικά συστήματα, Μεταηθική, Μετανεωτερικότητα, σύγχρονη φιλοσοφική ερμηνευτική, Βιοηθική και βιοηθικοί προβληματισμοί. Συστηματική σύγκριση των φιλοσοφιών της υπάρξεως, του άθεου και θεϊστικού υπαρξισμού με τη σύγχρονη οντολογική προοπτική. Διδακτική αξιοποίηση και ανάλυση της Φαινομενολογίας. Σκοπός ο επαναπροσδιορισμός της φιλοσοφικής ταυτότητας με την αξιοποίηση της συνάρτησης της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής και της βυζαντινής σκέψης με την ερμηνευτική του σύγχρονου φιλοσοφικού στοχασμού.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Σχέση φιλοσοφικού επιχειρηματικού λόγου και θεολογικής βιωματικής πίστης, σύγκριση θεωρητικού και πρακτικού λόγου, γλωσσοαναλυτική προσέγγιση των θεολογικών ζητημάτων. Φιλοσοφική ψυχολογία. Ανάλυση των εννοιών του δογματισμού, της προκατάληψης, του αγνωστικισμού, του ντεϊσμού, της ουσιοκρατίας, του οντολογικού επιχειρήματος. Το πρόβλημα της γνώσης και της πίστης, το πρόβλημα της αθεΐας και του αγνωστικισμού. Εξέταση της έννοιας του φόβου, του θαύματος και της ελπίδας. Συσχετισμός και ειδική συνεξέταση φιλοσοφικών προβλημάτων που αφορούν στα ζητήματα της αλήθειας, της ύπαρξης, της ανάγκης ύπαρξης του θρησκευτικού συναισθήματος, της ψυχολογίας της θρησκείας, της φιλοσοφίας του νου, της ζωής, της ελευθερίας της βούλησης, της πίστης και της ελπίδας, στο πρόβλημα του θανάτου, στο πρόβλημα

της θεοδικίας. Σκοπός η ανάλυση και η πραγμάτευση της συνάφειας των εννοιών της πίστης με τις έννοιες του λόγου, η φιλοσοφική προσέγγιση της θρησκευτικής και της θεολογικής σκέψης και η αναζήτηση της συνάφειας της φιλοσοφίας της θρησκείας με το θεολογικό στοχασμό.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Εντρύφηση στη Γραμματική και στο Συντακτικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας(ετυμολογία, παράγωγα). Θεματογραφία και ανάλυση άγνωστων κειμένων. Προσέγγιση της αρχαίας ελληνικής και βυζαντινής λογοτεχνίας. Συμπερίληψη δειγμάτων πεζογραφικής παραγωγής είκοσι ολόκληρων αιώνων. Αποτύπωση της λογοτεχνικής παραγωγής στη λεγόμενη λόγια ελληνική γλώσσα, και ειδικότερα σε ένα υποείδος της, την πεζογραφία, τα κείμενα του πεζού λόγου. Περιδιάβαση των σωζόμενων έργων με έναρξη από την κλασική εποχή(5ος αι. π.Χ.)μέχρι τη δύση της βυζαντινής αυτοκρατορίας (15ος αι. μ.Χ.). Κατανόηση της σχέσης του Ελληνισμού με το Χριστιανισμό. Επιλεκτική κειμενική προσέγγιση, πραγματολογική ανάλυση και επικαιροποίηση των κειμένων (ιστορικά, ρητορικά, φιλοσοφικά, θεολογικά, περιηγήσεις, επιστολές και χρονογραφίες).

Η άσκηση θα περιέχει την παρουσίαση εκπονημένων εργασιών στα πλαίσια του μαθήματος, την επίσκεψη σε Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους καθώς και τη διδασκαλία και την παρουσίαση θεατρικών παραστάσεων αρχαίας τραγωδίας.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Διασύνδεση της φιλοσοφίας και ειδικότερα της χριστιανικής φιλοσοφίας με την αρχαία και τη σύγχρονη διάσταση της παιδείας. Προβάλλεται η φιλοσοφική και η χριστιανική διάσταση του διδασκάλου και η σύγχρονη παιδαγωγική του σχέση με τον εκπαιδευόμενο. Αναλύεται το πρότυπο του πεπαιδευμένου ανθρώπου και συνεξετάζονται η ανθρωπιστική παιδεία, η ηθική αγωγή, η απόκτηση των εκπαιδευτικών αρετών, η θρησκευτική αγωγή, μέσα από την ανάλυση των εννοιών Θεός, άνθρωπος, Λόγος, πίστη, γνώση, βίωμα και θρησκευτική ανεκτικότητα.

Ανάλυση της μεθοδολογίας και των τρόπων της επιστημονικής έρευνας των ανθρωπιστικών επιστημών (ερωτηματολογία, επιτόπια έρευνα). Εξέταση των κύριων σταθμών της Φιλοσοφίας της Ιστορίας. Η αρχαιοελληνική και η χριστιανική αντίληψη περί ιστορίας. Ο απόηχος της διάνοησης της ελληνικής αρχαιότητας στη θεμελίωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Αλήθεια και ιστορικό

γεγονός, ιστορικός χρόνος, ιστορική αιτιότητα και νομοτέλεια. Η ανθρωπολογική βάση του πολιτισμού και το ζήτημα της εξέλιξης. Πολιτική Ιστορία και ηθική πράξη. Τα πολιτισμικά όρια και ο κοινωνικός μετασχηματισμός. Δίκαιο, κράτος, διακυβέρνηση. Ανάλυση της έννοιας της ιστορικά προσανατολισμένης συνείδησης, της κοινωνικής χειραγώγησης και χειραφέτησης. Περιοδολόγηση και προσέγγιση διαχρονικών ζητημάτων που αφορούν στη σχέση της Φιλοσοφίας της Παιδείας με τη Φιλοσοφία της Ιστορίας και του Πολιτισμού, στην πολιτική σκέψη, στην Κοινωνική φιλοσοφία και Κοινωνιολογία, όπως τα προβλήματα της διαμόρφωσης των κοινωνικών και πολιτικών αντιλήψεων και των θεσμών από την αρχαιότητα έως σήμερα, τα ζητήματα της εθνικής ταυτότητας, της αφομοίωσης, της εθνικής συνείδησης, της μετανάστευσης, του προσφυγικού ζητήματος και της φιλοξενίας.

ΗΘΙΚΗ

Εξετάζεται η έννοια της ηθικής στον ευρύτερο χώρο της αρχαίας και της χριστιανικής φιλοσοφίας. Εκτίθενται οι κυριότερες τάσεις και συγκεκριμένα, εκτίθενται οι θέσεις των Προσωκρατικών, του Σωκράτη, του Πλάτωνος, του Αριστοτέλη, του Επίκουρου, των Στωικών και των εκπροσώπων της Κυρηναϊκής σχολής. Αναλύονται επιπροσθέτως οι τάσεις που διαμορφώθηκαν κατά τα νεώτερα χρόνια, όπως η ηθική του Σπινόζα, των Μπένθαμ και Μιλ, του Καντ και οι σύγχρονες προσεγγίσεις, όπως ο διττός ωφελιμισμός του Χερ, ο προτιμησιακός του Σίνγκερ, η ολιστική ηθική του Νες και άλλες. Αναλύονται και προσεγγίζονται και επικαιροποιημένα βιο-ηθικά ζητήματα, όπως: αμβλώσεις, ευθανασία, γενετική, κλωνοποίηση, παρένθετη μητρότητα, τροποποίηση γονιδιώματος, ζητήματα ηθικής του κυβερνοχώρου, τεχνητή νοημοσύνη.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Εισηγήτρια: κα. ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΓΡΗΓ. ΚΩΣΤΑΡΑ – Επίκουρη Καθηγήτρια ΑΕΑΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Συστηματική και ιστορική εισαγωγή στις θεμελιώδεις έννοιες, τις μεθόδους, τους κλάδους και τα προβλήματα της Ψυχολογίας. Γνωριμία με τους ειδικούς τρόπους σκέψης και έρευνας της ψυχολογικής επιστήμης. Το περί ψυχής πρόβλημα – η διαχρονική του αντιμετώπιση.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Συστηματική και ιστορική προσέγγιση της Ψυχολογίας της θρησκείας. Ο άνθρωπος ως το μοναδικό μεταφυσικό ον. Η ανώλεθη μεταφυσική δίψα ως θεμέλιο της θρησκείας. Η καθολικότητα του φαινομένου της θρησκείας. Το θρησκευτικό βίωμα. Ρίζες και φανερώσεις του θρησκευτικού βιώματος. Η συνείδηση και οι μορφές της: οντολογική, ανθρωπολογική, αυτοσυνειδησία, αξιολογική-ηθική συνείδηση και συνείδηση για τη διάρκεια της ζωής. Ελευθερία της βουλήσεως και ευθύνη. Το πρόβλημα της Θεοδικίας. Ενδυνάμωση της μεταφυσικής πίστης και διαμόρφωση ηθικής ανθρώπινης συμπεριφοράς και πράξης.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΒΑΘΟΥΣ

"Βάθος", η μη συνειδητή "περιοχή" της ανθρώπινης ψυχής. Η Πρακτική Ψυχολογία και οι εφαρμογές της ως μέσο έρευνας κάθε ανθρώπινης ψυχικής εκδήλωσης και πνευματικής δημιουργίας, αλλά και ως μέσο διαφύλαξης και αποκατάστασης της ψυχικής υγείας. Η θεωρία του S. Kierkegaard για το άγχος. Η ψυχανάλυση του S. Freud. Η ατομική θεωρία του A. Adler. Η αναλυτική θεωρία του C. Jung. Φοβίες και Πανικός. Το άγχος: ορισμός, μορφές, αγχογόνοι παράγοντες, αγχωτικές αντιδράσεις, συνέπειες, μέθοδοι αντιμετώπισης. Υπερεπιβάρυνση και άγχος στον χώρο εργασίας.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η αρχέγονη ορμή προς επικοινωνία. Οι εσωτερικοί όροι ως παρωθητικά προϋποτιθέμενα. Οι κατηγορίες του «έσω περιβάλλοντος». Η μέθοδος της νοοθεραπείας. Κύρια αξιακά κίνητρα. Πνευματική επικοινωνία και υπαρξιακός φωτισμός. Θέματα αισθητικής επικοινωνίας. Ψυχολογία της σιωπής. Η αξία της επικοινωνίας στις διαπροσωπικές σχέσεις. Οικοδόμηση κοινωνικών σχέσεων. Μαζική επικοινωνία. Η σημασία της επικοινωνίας στην επαγγελματική ζωή.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Δομές, στάδια και παράγοντες νοητικής εξέλιξης και γλωσσικής ανάπτυξης. Αφηρημένος λόγος και λογισμός. Γραπτή γλώσσα, μορφές ύφους και στάδια λόγου. Η διαλεκτική ως ψυχολογική μέθοδος. Στοιχεία, μορφές, είδη και τεχνική του διαλόγου. Η συνέντευξη και οι μορφές της. Η γλώσσα του σώματος.

- Εργαστηριακή Εφαρμογή

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Συναισθηματική νοημοσύνη. Οι περί εαυτού θεωρίες. Ενδοομαδική και διομαδική συμπεριφορά. Ψυχολογικές στάσεις. Ψυχολογία των μαζών και χειραγώγηση. Κοινωνιολογία της οικογένειας. Το βιωματικό στοιχείο στην ψυχική ζωή. Συγκινήσεις και καθημερινότητα. Θετικά συναισθήματα και ψυχική ανθεκτικότητα. Ψυχολογία της πρώτης εντύπωσης. Ψυχολογία της συμπάθειας και της ελκυστικότητας. Φύλο και κοινωνική συμπεριφορά. Ψυχολογία της ηγεσίας.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Εισηγήτρια: κα. ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΓΡΗΓ. ΚΩΣΤΑΡΑ – Επίκουρη Καθηγήτρια ΑΕΑΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Συστηματική και ιστορική εισαγωγή στις θεμελιώδεις έννοιες, τις μεθόδους, τους κλάδους και τα προβλήματα της Παιδαγωγικής επιστήμης. Το φαινόμενο της αγωγής. Παιδαγωγικά διδακτικά συστήματα. Σκοπός, παράγοντες και μέσα αγωγής. Αρετολογία και παιδαγωγική πράξη.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΟΔΗΓΗΤΙΚΗ

Συστηματική και ιστορική προσέγγιση της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας. Τα ειδικά επιστημονικά ερωτήματα της Οδηγητικής. Εξελικτική θεώρηση του παιδιού και του εφήβου. Στοιχεία ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης. Η εκπαίδευση και η αποστολή της. Μάθηση και κίνητρα: θεωρίες και εφαρμογές στην εκπαιδευτική πράξη. Ατομικές διαφορές και μάθηση. Ψυχοπαιδαγωγικές πτυχές της αξιολόγησης των μαθητών. Γνωσιακές διαδικασίες. Δυσκολίες και προβλήματα μάθησης. Διαχείριση της σχολικής τάξης και διανθρώπινες σχέσεις στο σχολείο. Η οικογένεια, η πολιτεία και η εκκλησία ως παιδευτικό – μορφωτικό περιβάλλον. Ψυχολογική αγωγή των γονέων. Προβλήματα εφήβων και τρόποι διαχείρισης. Η παιδεία: α) ως διαδικασία μέσω της οποίας – με την καθοδήγηση της οικογένειας, των δασκάλων και της κοινωνίας – αποκτά το παιδί τις ικανότητες και τις αξίες που θα ορίσουν τη ζωή του β) ως διαδικασία οδήγησης από τον κόσμο του παιχνιδιού στις σοβαρές δραστηριότητες της ζωής.

Εισηγητής: κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ – Ε.ΔΙ.Π. ΑΕΑΑ αποσπασμένος από Δευτεροβάθμια

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Paperless office και μέθοδοι βελτίωσης λειτουργίας γραφείου (αποστολή fax μέσω υπολογιστή, scanners - σαρώσεις εγγράφων και αναγνώριση κειμένου (ocr), εξωτερικοί σκληροί δίσκοι, χρήση κωδικών και ηλεκτρονική υπογραφή, χρήση προγραμμάτων ελέγχου ορθογραφίας και μετάφρασης, λεξικά, χρήση μηχανών αναζήτησης, διαθεσιμότητα γραφείου από οπουδήποτε, κρυπτογράφηση αρχείων και φακέλων, μεταφορά μεγάλων αρχείων, απομακρυσμένη πρόσβαση και online office, τηλεδιασκέψεις, εξ αποστάσεως εκπαίδευση), αλληλογραφία: βασικά χαρακτηριστικά εγγράφου, μορφή και εμφάνιση εγγράφου, αρχές και μέθοδοι για αποτελεσματική συγγραφή κειμένων, πρακτικές υποδείξεις, επανεξέταση - επιμέλεια - διόρθωση κειμένου, πηγές πληροφόρησης και βοηθήματα, είδη εγγράφων, σύνταξη επαγγελματικών επιστολών, το ύφος, τα μέρη και τα είδη της επιστολής, αρχές γραπτής επικοινωνίας, συγγραφή επαγγελματικών επιστολών, διαχείριση επαγγελματικών e-mail, παρουσιάσεις: ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, θεμελιώδεις αρχές, δημιουργία παρουσιάσεων, μαθημάτων και διαλέξεων με χρήση Η/Υ. Προαιρετική πιστοποίηση μετά από εξετάσεις.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ένα Πληροφοριακό Σύστημα, σε γενικές γραμμές, είναι ένα δίκτυο υπολογιστών συνδεδεμένων με μία ή περισσότερες μονάδες ελέγχου μέσω του οποίου γίνονται οι λειτουργίες της συλλογής, καταχώρησης, επεξεργασίας, μεταβίβασης ανάκλησης και ελέγχου του συνόλου των πληροφοριών, αντικαθιστώντας τις σύνθετες γραφειοκρατικές διαδικασίες με μια κατάσταση ελαχιστοποίησης, κατά το δυνατόν, των εντύπων, ταυτόχρονα με μια αλματώδη αύξηση της ταχύτητας στη ροή των πληροφοριών. Τα βασικά χαρακτηριστικά ενός Πληροφοριακού συστήματος είναι ο σχεδιασμός των αντικειμενικών του στόχων και η ανάλυση 1. της αρχιτεκτονικής του Συστήματος, 2. ο εννοιολογικός σχεδιασμός της βάσης δεδομένων, 3. η εφαρμογή και 4. τα σχέδια για ανάπτυξη και αξιολόγηση. Το μάθημα εξετάζει τις βασικές αρχές των σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης βάσεων δεδομένων και παράλληλα στοχεύει στην πρακτική εξοικείωση των φοιτητών σε πραγματικά περιβάλλοντα. Τα συστήματα βάσεων δεδομένων τα χρησιμοποιούμε για να μπορούμε να αποθηκεύσουμε, να επεξεργαστούμε αλλά και να εκμεταλλευτούμε αποδοτικά μεγάλο όγκο

πληροφοριών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα δεδομένων που απαιτούν σωστή και αποδοτική οργάνωση είναι τα εξής: τα στοιχεία υπαλλήλων, πελατών, προμηθευτών και παραγγελιών μιας επιχείρησης, τα στοιχεία υλικών μιας αποθήκης, τα στοιχεία βιβλίων, δανειστών και δανεισμών μιας βιβλιοθήκης, τα μουσεία, οι εκκλησίες κτλ.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το μάθημα εξετάζει τη λειτουργικότητα και τις δυνατότητες του προγράμματος λογιστικών φύλλων και την εφαρμογή του σε απλές καθημερινές και σύνθετες λογιστικές εργασίες και υπολογισμούς, όπως είναι η δημιουργία οικονομικών αναλύσεων, η επεξεργασία οικονομικών μεγεθών, η δημιουργία αναλύσεων εξόδων και η γραφική απεικόνιση οικονομικών μεγεθών. Πρόσθετες λειτουργίες είναι η τήρηση ταμείων, η έκδοση παραστατικών είσπραξης/πληρωμής, η εκτέλεση προϋπολογισμού, ο απολογισμός τριμήνων κ.λ.π. Η εστίαση γίνεται σε βασικές και προχωρημένες έννοιες Πληροφορικής (master in office) με προαιρετική την πιστοποίηση μετά από εξετάσεις. Επιπρόσθετα, γίνεται εξειδικευμένη κατάρτιση στο SPSS, ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκμάθησης στατιστικών μεθόδων για το χειρισμό της ανάλυσης δεδομένων απόλυτα προσαρμοσμένο για να δοθούν απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα, στις απαιτήσεις και στις ανάγκες των συμμετεχόντων.

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Το Διαδίκτυο δεν είναι απλά ένα εργαλείο επικοινωνίας αλλά αποτελεί ένα πολιτισμικό «περιβάλλον» που καθορίζει ένα ύφος σκέψης και δημιουργεί νέες προοπτικές και νέες μορφές εκπαίδευσης συμβάλλοντας έτσι και στον καθορισμό ενός καινούριου τρόπου που θα αναπτύσσει τους κοινωνικούς δεσμούς. Ο πρωταρχικός σκοπός του μαθήματος είναι να αναδείξει το είδος εργαλείων που έχει η Εκκλησία σήμερα στη διάθεσή της, στον τομέα του Διαδικτύου. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους, τι είδους επικοινωνία προτείνεται με τη χρήση τους, και σε ποιον απευθύνεται αυτή. Ουσιαστικά θα αναδειχθούν οι επιπτώσεις που έχει το Διαδίκτυο στον τρόπο που κατανοούμε την Εκκλησία, και ειδικότερα την έννοια της κοινότητας που πραγματοποιείται μέσω των κοινωνικών δικτύων (Social Networks). Προαιρετική πιστοποίηση μετά από εξετάσεις.

ΑΓΓΛΙΚΑ Ι

Γενικά Αγγλικά σε δυο επίπεδα, προχωρημένων και αρχαρίων

ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ

Γενικά Αγγλικά σε δυο επίπεδα, προχωρημένων και αρχαρίων

ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ

Αγγλικά ορολογίας

ΑΓΓΛΙΚΑ ΙV

Αγγλικά ορολογίας